

бираха от полето и сега, с приближаването на нощта, капнали от умора, те се чувствуваха безпомощни и изоставени. И далечният и зловещ вой на кучето изпълваше душите с болка и непонятен страх. Очите се просълзяваха. Мислеха все за тези, които бяха далеч по бойните полета.

V

До село достигнаха най-тревожни слухове. Нямаше вече никакво съмнение, че над цялата страна е надвиснало голямо и тъмно бедствие, по-страшно от всяка стихия, по-безмилостно и жестоко от глад и чума. Униение и безнадеждност обзе всички. Жените работеха в полето покорно и безмълвно. Балкан все тъй преминаваше по границата. На него жените почнаха да гледат с някакво суеверно очудване. Това сякаш беше някакъв безплътен призрак, който в тъмна и голяма горест, с една свърхестествена настойчивост блуждаеше от сутрин до вечер през широкото поле и все още чертаеше изчезналата вече граница.

Надвечер през един неделен ден всички от село бяха се събрали около кръчмата на Къня. Балкан беше между тях. Кучето изглеждаше да има един от най-силните си припадъци на скръб. То беше отпаднало, уморено, лениво и даже зло. Когато се стъмняваше вече, зададоха се към кръчмата двама ромън-